



# LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ

REDACCIO

CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH

núm. 27, pis 2.<sup>da</sup>

BARCELONA

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA

cada trimestre

ESPAÑA, 8 rals.

CUBA Y PUERTORICO, 18.

ESTRANGER, 18.

**2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.**

## GALERIA DE RETRATS FEMENINS.

### LA DONA DE SA CASA.

—Fará per mí, fará per mí, deya l' Arturo, jove de 32 anys pochs días avants de casarse ab l' Angeleta. Fá sis anys que la mare l' hi falta: está acostumada á dur lo tren de una casa: sab de planxar y de guisar: si molt convé agafa l' escombra y l' picador: renta y ensabona y ella mateixa s' passa las bugadas; en una paraula: es un diamant; no falta sino que jo la puleixi una miqueta.

L' Arturo com hi dit tenia 32 anys. Havia fet troná y ploure: en la sèva agitada història n' hi havia de verdes y de madures; pero l' temps passa y l' repos arriba.

L' antich sócio del Gavilan s' havia reposat, y ja no buscava diners ni guapesa: entrava en aquell periodo de la vida en que un hom' s' estima més un biftech al punt y un arrós de les set fesomias, que les set fesomias de set donas guapas.

En una paraula: l' Arturo fins posava panxa.

Y verdaderament, l' Angeleta era tal com deya: una dona de sa casa.

Vá unirse ab ella en matrimoni y ja l' teniu acomodat.

—Sembla que havia de ser felis, no es cert?... Donchs si l' hagueseu vist al cap de mitj any, jo us asseguro que ns hauria fet llàstima. Aquella alegria natural, aquella frescura, aquells bons colors, fins aquella panxa, tot se'n havia anat.

Y de tot ne tenia la culpa la sèva estimada costella: aquella noya sense pretensions, tant acostumada á dur lo tren de una casa, tant senzilla, tant sense pretensions, tants capás d' agafar l' escombra y l' picador, com d' entrar á la cuyina, ventar lo foch y remenar la cassola.

Vostés dirán: —¿Se l' hi vá enorgullir? ¿L' hi vá donar mal viure? ¿Vá cambiar, com tantas altres ab lo matrimoni? ¿Vá pendre al marit per editor responsable de les sèvases faltas?...

No sevys, res d' aixó: l' Angeleta seguia sent la mateixa: cuynava, rentava, planxava, escombrava, surgia, cusia, feya ganxet: era en una paraula, la dona de sa casa.

Y l' Arturo no era felis.

Un dels atractius de la vida y sobre tot del matrimoni es la estimació intima, aquella indefinible poesia que ha de reinar sense exageracions, dolsa y suau sempre y comunicantse entre dos cors que s' comprenen aquella vida del esperit tant necessaria com la del cos, lliure d' extremits y sacudiments, pura y delicada com lo perfum de la violeta: aquell adelantarse l' un espòs als desitjos, als sentiments y á las aspiracions del altre: aquella ditxa inmensa que s' logra contemplant una sonrisa y avegadas unintse dos llàbis portats per un mateix impuls...

Donchs bé: aquesta poesia doméstica no podia entrar á casa de l' Arturo.

L' Angeleta era capás de tréurela y despampanarla ab un cop d' escombra.

Ja u hém dit: era la dona de sa casa, y res més que la dona de sa casa.

L' habitació del Arturo semblava un mirall: los móbils estaven ben colocats, cada hú al seu puesto: no s' notava la més petita irregularitat: ni una molècula de pols, ni una punta de cigarro, ni un retall de paper.

Pero, tot l' afany qu' empleava la dona de sa casa en cuidar la habitació deixava d' emplearlo en la sèva persona, y al veure á l' Angeleta mal pentinada, mal calçada, mal vestida, ab un mocador al cap fins als ulls, no ensenyant res més que un trós de cara, no eran pochs los qu' en lloc de pendrela per la senyora, la prenian per la criada.

Tréurela á passeig l' hi costava á l' Arturo una batalla. Sempre tenia feyna.

Per últim, quan després de molta insistencia, y molts cops d' enfadarse y tot, lograva ferla mudar, y després de una hora ó un' hora y mitja qu' empleava ella en vestirse y ell en impacientarse, conseguia tréurela á fora, lo passeig per la Rambla ó pel Parque era un aburiment: no tenia ella una paraula agradable, una idea felis, ni una resposta satisfactoria.

Un dia vá durla al teatro.

Durant l' intermedi vá deixarla á la butaca, perque tenia de veure á un amich, y al tornarhi, vá trobársela que feya ganxet.

—Pero, Angeleta, ¿qué fas? vá preguntarli tornantse roig de vergonya.

—M' entretinch, vá respondre l' Angeleta sense alzar los ulls de la cadena.

—¿Qué no observas que tothom te mira? ¿qué molts se'n riuen? ¿qu' estás fent un paper ridicul?...

L' Angelet continuava, com si tal cosa, contestant: —Cada hú té les sèvas costums, y jo sense fer res, no sé pás estarhi.

L' Arturo vá haber de renunciar á la ditxa que té un bon marit portant á l' esposa al teatre, y comunicantse las impresions de l' obra que s' posa en escena.

Y volen encare més pinzelladas?

Donchs cada cop que l' Arturo sortia de casa, ja podia anar net y ben arreglat, ella no s' descuidava de dirli:

—Tirat los pantalons amunt! ¿Qué no veus que s' arrossegas?

Y agafant un respall, l' hi passava per l' esquina, per las mánigas, per tot arreu; l' hi treya l' barret, l' hi respallava, tornava á posarli, tornava á tréureli, en una paraula, arribava á molestarlo.

Un dia que á taula, á l' Arturo se l' hi vá girar la copa sobre las estovalles, ella yá tenir un attach de nervis, que fins vá haver de enviar corrents pel metje.

Una punta de cigarro que en lloc de anar á l' escupidora, anés á terra, era causa de un regany y de una disputa.

### Pobre Arturo!

Vá enamorarse de una dona de casa, sense considerar que ab aixó no n' hi ha prou pél matrimoni, y vá trobarse ab una dona qu' era incapás de comprender'l y estimar-lo.

Ell, en lo seno dels amichs més intims, quan algun que tenia la sèya de un caràcter diametralment oposat l' hi deya:

—Vaja, que la tèva Angeleta es una joya; solia exhalar un sospir, contestant:

—Si, pero està sempre tancada dintre de la caps.

Y era veritat: lo carinyo de l' Angeleta no era pás per l' Arturo. Més s' estimava un llençol, unas estovalles, un toballó, una pessa de roba blanca qualsevol, que l' marit que vá donarli la Santa Mare Iglesia.

P. DEL O.

### UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Lo teatre català y Joan Blancas de Ubach y Vinyeta reclaman aquesta senmàna tot l' espai.

Se tracta de un' obra seria, ben pensada, premiada en los Jocs Florals de l' any passat, escrita ab afany de renom y glòria, sense cap mira especuladora; entregada al públic sense preocupar-se de si ha de agradar-l ó de serli indiferent: es per lo tant una obra digna, y en aquest concepte ¡qué volen ferhi, jo soch així! me l' hi trech lo sombrero y la saludo ab gran respecte.

Ubach es un verdader poeta: si no u fós no hauria siquiera arribat á escriure.

Fill de una família modesta y obligat desde sa infància á guanyar-se les caixalades, es un dels pochs que poden dir ab tota la boca: «Tot lo que soch m' ho dech a mi mateix.»

Sense aquell afany, que vá neixe ab ell, de traduir lo que dintre de la sèva ànima sentia; sense aquella aplicació y aquella constància y aquella forsa de voluntat que l' hi feren embrutar resmas de paper, avants de atrevir-se á donar res al públic, y que no l' han abandonat mai més en sa llarga y gloriosa carrera, Ubach seria potser un artesà, tal vegada un modest tenedor de llibres, desconegut, indiferent, ignorat.

¡Y seria llàstima! Perque ja ho hem dit: es un poeta.

Incorecta algunas vegades, poch académich sempre, descuidat ab freqüència; pero exponente, vigorós, forstut, dotat de imaginació, més amant de la fusta que de l' escorsa: creador inagotable de imatges, de pensaments y de frasses, que sense rebuscarlas l' hi surten de la punta de la ploma, y que s' encadenan ab la forsa de un sentiment sostingut ó s' fonen al calor de una vida palpitant, Ubach ha fet poesias líricas y ha guanyat un magatzem de premis, y s' ha presentat á l' escena y ha sapigut conmoveire al públic.

Varias obras dramàtiques tenim d' ell: la primera Honra, pàtria y amor molt incorrecte, es un bull d' imaginació juvenil que seu palpitari anys endarrera á

molts cors catalans. *Los heréus y Margarida de Prades* per las condicions literàries adelantaren à l'època, dada aquella en que foren escritas. No duptém que avuy, particularment la darrera, agradarian. *La mafreda* ab son tercer acte imposantse à tothom valgué no poch aplausos al autor. Y are últimament *Joan Blanca*, qu' es la que aném a examinar en dos paraules.

*Joan Blanca*, cònsul de Perpinyà, plassa sitiada per Lluís XI de França, resistí ab valentia; y encare que 'l rey d'Aragó—per maquinacions políticas, ó impossibilitat de socorre à la valenta ciutat—los alsàs 'l jurament de obediència, Perpinyà s' oposà à l' attach dels francesos. Un fill del cònsul caygué à mans dels sitiadors: aquests posaren à n' en *Blanca* en l' alternativa ó de veure matar à son fill ó de rendir la plassa; y 'l pondonorós cònsul, emulant à Guzman de Tàrrifa, tirà son propi punyal desde la muralla, porque 's consumès lo sacrifici.

Això diu l' historia, y aquest es l' assumpto de l' obra.

Un gran perill oferia aquest assumpto y es lo de semblar-se al popular drama de Gil de Zárate *Guzman el Bueno*; y no obstant l' autor no ha vacilat en tirar endavant. ¿Com?

Imprimint à l' obra més color d' època, donantli distint desarollo: introduinti algun incident que si bè, com los amors dels dos germans Joanich y Ramon, per una mateixa dona, no resolen res, agradan é interessan, y en una paraula, escrivint un' obra à la catalana, en la qual lo llenguatge es granat, viril y ènergich; las escenes estan talladas ab seny, los efectes se presentan ab naturalitat, y 'ls versos y 'ls conceptes s' escoltan ab afició y comunican al públic lo calor de la bona poesia.

Defectes tè l' obra y no despreciables.

Una crítica anatómica la desmenussaria, presentant alguna inverosimilitud, com la tornada del près à casa sèva; alguna desproporcio, principalment en los dos últims actes; pero com nosaltres nos contentem ab la veritat y la bellesa; y tenim per verdaders y molt bén sostinguts los sentiments y las afeccions dels personatges y per molt hermosas las paraulas ab que 'ls expressan: com veyem en lo *Joan Blanca* vida, moviment, calor y gèni poètic, de aqui que no 'ns impressionem per lo secundari, y que sent tant difícil de reunir totas las qualitats, preferim sempre al autor que demostra inspiració dramàtica, sobre 'l que sab utilitzar únicament aquest mecanisme que se 'n diu coneixement escènic.

En nostre concepte l' un parla à l' ànima y l' altre als sentits. Ditzòs empero aquell que reuneix totes dugas condicions!...

Una de las qualitats que diuhem més en favor de la obra, es que l' autor ha prescindit per complert del element còmic ó semi-còmic, que s' acostumava à donar, sisquiera per condescendir ab aquella part del públic que 's figura que 'l català no serveix més que per fer riure,

Ab això tenen demostrat lo que deyam al principi: lo *Joan Blanca* s' ha presentat à l' escena sense que l' autor se preocupés de si havia de agradar ó ser indiferent al públic; y nosaltres aplaudim sempre l' independència de caràcter.

En aquest concepte l' última obra del Sr. Ubach es un verdader y considerable progrès.

¿Volen are una mostra de la manera com parlan los personatges?

En l' acte primer, en la magnífica escena en que l' embajador Descatllar se presenta à n' en *Blanca*, per rellevar als perpinyanenses de son jurament, lo cònsul expressa sorpresa, y s' entaula 'l següent diálech:

*Descatllar*: Si 'l rey de la fè 'us relleva...

*Blanca*: Llansas devia enviarnos...

*Descatllar*: Si està pobre...

*Blanca*: No empenyarnos.

*Descatllar*: No vā ser per culpa sèva.

*Blanca*: Pero si en profit.

*Descatllar*: Revolt lo poble contra ell eridava y 'l Rey, à qui l' or faltava llogà al francés un estol de gent, deixantli en penyora lo Rosselló y la Cerdanya.

*Blanca*: Y contra 'ls sèus, en campanya vā entrar ab la gent de fora. Viva Déu que aquesta acció al Rey bén poch galardona, que 'l profit de la corona are 'l paga 'l Rosselló.

En l' escena VII del acte II, quan reb la notícia de la presó de son fill, y de que per rescatarlo l' hi demanen las claus de la vila, al ajenollarse Guidona, nora de *Blanca*, als pèus del Cònsul, aquest l' hi diu, alsantla:

«Dona infelis! Y qué podrias dirme que jo no haja pensat! Aixeca 't calla,

prega y espera... prega forsa... forsa...»  
Y quan lo pare de Guidona compren sa resolució heròica, 's crusan las següents frasses:

*Guillem*: Que mori deixarás!...

*Blanca*: Lo cé l' hi valga!

*Guillem*: Tornan las feras per sos fills!

*Blanca*: Las feras

no tenen nom, ni honra, ni paraula.

¡Veus' aquí una frase que pinta un caràcter!

Al final del tres acte, després de demostrar novament sa resolució, ab tot y la generositat de sos compatriots, respon quan Descatllar l' hi diu:

*Descatllar*: Y si no?

*Blanca*: Sino à sas véus

per xó no haig de abatre 'l front.

Déu sent Déu, per salvá al mon

vá dà un fill als faritzéus.

En la magnífica escena VI del últim acte, quan la pobre Guidona intenta conmoure lo cor del pare, s' hi esgota lo següent:

*Guidona*: Com ahir fou, ja veig al camp clavada

de una llansa enemiga l' alta verga

y al cim un cap, del blau del cel sortintse,

los cabells erissats, la boca oberta

com si cridar volgues, als ulls glassadas

de son dolor las llàgrimas darreras

y entorn un vol de corps, yabaix, lladrantlos

los cans poruchs, ab las orellas dretas.

*Blanca*: Oh, sì; jo soch un monstre abominable

inspirat per l' infernl! Un tros de pedra

tinch aquí dins per cor! Ma pobla mare

degué escanyarme en lo moment de neixe.

Vés, corra, encare es temps, obra las portas

de la vila à mon fill y à l' host francesa,

que honoras y vidas trepitjant salvatje

senyora se 'n farà; mes si may veysas

mon fill, avergonyirse de ser pare,

amagá 'l nom que avants son orgull era;

si ab mí al toparse 'l vèus girar de sopte,

si aquest amor que ab tú 'l uneix ofega

y à missa de prop seu tothom s' aparta

y menja sol y al llit desvarieja,

no l' hi preguntis de sos dols la causa,

perque a partir d' avuy sobre la terra

son martiri més gran serà la vida

y tú y jo los tirans que l' hi condemnan.

May acabariam si haguéssim de citar tots los trossos

que 'ns enamoran. Més val que vajan à véure l' obra

y à applaudirla.

L' autor, lo dia del estreno, fou eridat varias vegadas á las taules.

L' execució molt bona per part de la Sra. Abella, y 'ls senyors Soler y Fontova y bastant regular per lo que toca als altres. Lo conjunt bè, y la massa de comparas bén dirigida.

La decoració de Urgellés y Moragas, de molt bon efecte, principalment los últims termes.

N. N. N.

### GRASSAS Y MAGRES.

S' entén; donas.

A UN AMICH MÉU QUE SEMPRE LI HAN AGRADAT LAS DONAS MOLT GRASSAS.

Crech que desde aquell trist dia que 'ls dos al mon vam venir, no hem pogut los dos seguir mai per la mateixa via.

Si una cosa t' fa alegria

à mí m' entristeix lo cor;

si tú estás de mal humor

jo esclato en fortas ríalles;

si jo enrahone, tú callas;

si tú tens fret, jo calor.

La cosa qu' ara ab catxassa 't combato, si tú vols, es que la dona tant sols t' agrada quant està grassa; morena, blanca ó rojassa, tot això à tú no 't fa pór, que la potència emborratxa, es que ab tot tingui la fatxa d' una bala de cotó.

Donchs á mí l' eor m' han robat las magres, que per gran sort se 'ls hi veu contra claror tot lo que al cos hi ha tancat; las que fan lo pas saltat, y ab aire graciós m' admirin, que 'l vent tallan y suspiran y dansan sempre sos peus, y en si que semblan fideus d' aquells qu' apenas s' oviran.

Estimo al flexible jonch y no à la robusta alsina; le fort roure m' aménina quan per una canya 'm fonch; quan l' un ronch tras l' altre ronch

senyala que dormo en pau, m' aymada qu' es com un clau somni que vè y m' abrassa, qui somnia qu' una grassa passa pèl pany de la clau?

A mès, es cosa probada y cap dupte 'm cab per res, que per xich que sigui 'l pes la dona sempre es pesada; si 'm dona una trepitxada una grassa 'm fa suar, pero una magre, al trobar lo seu pèu sobre 'l mèu pèu, m' exalta, perque Déu mèu sembla que 'm vulgui abrassar.

La grassa sempre suant; la magre sempre pell fina, tot lo cos arrengant, la cintura que 's divinal no se sent quan ne camina, no se sent al respirar, si un vestit s' ha de comprar, per mès que sigui guarnit, per la tela del vestit ab molt menos pot passar.

Una magre sol ballar xotis, polca, americana y quant li dona la gana sens que s' arribi à cansar; la grassa no pot bufar y la calor la molesta, y si per trons ó tempesta un desmay cuida agafarla, lo pobre que ha d' aguantarla ja 't dich jo que no fa festa.

Si à una magre amor demanas sempre 't correspon ab foch; una grassa reb lo joch ab disgust y malas ganas; desprecia frases galanas sens posar's cap pedra al fetja, tant si es guapa com si es lletra no li pot entrar l' amor, puig per arribarli al cor te poca forsa una fletja.

Ben segú, amich mèu, estich de la rahó que defenso, y com veig que no 't convenço per avuy res mès te dich; creu que 'm dona molt fatich que la vritat may comprenguis, que la ploma tant sols prenguis per combatre mon pensar y que sempre haig de quedar sens que mas rahons atenguis.

Deixems, donchs, de qüestions y deixém la discussió; pots quedarte ab ta opinió, jo ab la mèva, prou rahons; com en altres ocasions, avuy veig tampoc m' escoltas; per mès que ho hem probat mil voltas ab tot sempre discordant; tu vas neixe 'l Dijous Sant; jo al revés, per Carnestoltes.

BALDOMERO ESCUDÉ VILA.

### ESQUELLOTS.

Aquest any s' ha celebrat la festa de la veda ab gran esplendor. Los cassadors s' han gastat un ull de la cara guarnint lo salò de Cent, fent una sessió interessant y anantse'n després à menjar un àpat, en lo qual hi havia les darreres víctimes de la cassa d' aquesta temporada.

Y deya un consumidor:—Home, si això fán los cassadors, que no farán los cunills, las llebras y las perdius!...

Un' altra mort sensible, la de D. Miquel Llimona, actor del teatro català.

Desempenyava ordinariament los papers de traidor, y sabia donar molt lluhiment à las obras en que prenia part.

Diumenge encare vā treballar en la *Cura de moro*, y pocas horas després moria de repent.

Envihém à sa familia 'l nostre pésame.

Algun periòdic ha parlat de las ayguas sobreres de la font de Plà de Palacio.

Diuhem que s' arrendan no sè de quina manera: que hi há cosis y mosis, y altres cosas que jo no las puch creure de cap manera. ¿No saben perqué?

Perque sempre hi sentit à dir que l' ayqua tot ho neteja.

L' escena passa al carrer de Tallers.

Dos pobres treballadors sense feyna demanant caritat. Alguns polissons s' hi acosten y preguntan si tenen permis per demanarne.

Al costestar que no tenen permís; pero que tenen gana, los agafan, los lligan y se 'ls ne duhen al govern civil, entre l' irritació del públic que contempla aquesta escena.

Pobres treballadors!

No hi ha remey: d' aquí en avant si tenen gana, no demanin caritat: res d' això: fássinse polissons.

Lo mes de febrer es lo més curt, y no obstant aquest any se 'ns presenta l' home ab cinquè diumenjes... y ab un dijous gras.

Y a propòsit aquest últim dia van portar una criatura à batejar, y al preguntar lo capellà quin nom volian posarli, vā respondre 'l padri:

—Pósili 'l sant del dia.

—Quin?

—Home 'l principal: pósili *Dijous gras*.

En Verdaguer publica are, després de la vida de las flors, un' obra titulada: *Los animales pintados por si mismos*.

Un company mèu, al llegir l' anunci, deya:

—També s' ocuparà del mèu sogre.

—Com ho sabs?

—Perque es molt animal, y ell mateix se tenyeix lo cabell.

Lo que passa á corréus, ó més ben dit una de las cosas que passan á corréus, perque 'n passan tantas que ja casi 'l públic ha perdut lo compte.

Figúrinse que un llibreter de Barcelona fá un pedido de llibres á un editor de Madrid, y que aquest los hi envia degudament franquejats.

Vé després la factura, y en ella s' hi llegeix:—Per franqueig, 8 rals, y 'l llibreter de Barcelona comproba la faixa y 's troba ab que per compte de haverhi sellos per valor de 8 rals, n' hi ha no més per valor de 5. Reclama y de Madrid l' hi diuhen:

«Pesi 'l paquet y veurà que val 8 rals: 8 rals varem posarhi nosaltres: are si á corréus han desenganxat tres rals de sellos, avants d' embrutarlos, nosaltres no 'n tenim la culpa.» \*

\*\*  
—Qué tal? —Qué 'ls sembla aquesta manera de ferse uns quans rals de mónum?

Això passa á Espanya... Si al menos passés á presiri....

En un periódich francés, hi trobo la següent definició de la catedral, treta de un llibre que vā escriure Sant Francisco de Sales:

«La catedral, diu, es un fruit que 's conserva sense esforços ni treballs mentres permaneix intacte; pero una vegada violada la seva integritat, es indispensable per guardarla, confitarlo ab lo sucre de la pietat.»

—No es cert que més aviat sembla la definició de un confiter que la de un sant?

S' ha obert á la cantonada del carrer de Avinyò y de la Baixada de Sant Miquel un nou establiment ab lo titol de *Café de Flavaller*.

D' aquí á alguns sigles, si 'l café subsisteix, com jo desitjo, algú dirà:

—Y aquí á n' aquest café, venia 'l gran Flavaller?

—Si senyor, respondrà 'l mosso: se seja sempre en aquell racó, feya la copeta del estudiant, comprava dècims de la rifa de Madrid, y fumava cigarros d' estanch triats.—Lo dia que vā sortirne bé d' aquella qüestió que vā tenir ab D. Fernando de Antequera, vā pagar lo café á tots los companys.

Ja s' ha publicat la *Granizada* de nostre estimat amic, l' aplaudit dibuixant Apeles Mestres.

Vuit planas de xispejants caricaturas plenes de graça y de intenció formant un quadern; tal es la publicació que ha obtingut merescuda acullida per part del públic.

Lo més entrant ne sortirà un altre, y així successivament, un cada mes, fins á 12, de modo que per 12 rals, podrà 'l públic adquirir un àlbum de graciosas caricaturas, dibuixos é ideas, que serà sempre fullejat ab gust.

Demà dissapte s' estrenarà al *Odeon* un drama á benefici de D. J. O. Molgosa.

Se titula *Mestre Jan ó la honra del treball*.

Desitjém que la honra del treball surti recompensada.

Estém en plena quaresma:

Al veure á un capellà gros un pobre treballador, sense feyna, deya entre dents:

—Aquest predica y no creu lo que predica; y jo de junio y no crech ab los dejunis.

Una senyora s' acosta al tribunal de la penitència. N' ha fet una de molt crespa al seu marit, la con-

sciencia l' hi remordeix y voldria obtenir l' absolució sense necessitat de confessar la falta.

Per últim troba un medi, y al preguntarli 'l confessor si ha comès alguna falta conjugal, respon que no.

Pero luego anyadeix:

—Pare, m' acuso de que dich moltes mentidas.

## LA GALLINA Y L' ARANYA.

### FAULA.

(DE UN LLIBRE INÉDIT... MEU!!!)

Un mosquit, d' una gallina per l' espay de un galliner, tot fugint, llauget volaba per lluirars, d' un cop de bech.

Mes quan menos s' ho pensaba, quan ja s' creya lluirer ser, desde 'l sostre grossa aranya va quedarse 'l presoner.

Per lo tant qui això llegeixi, tingui sempre ben present, que més fà qui espera ab calma que 'l que corre sense fré.

BLAY BLANCH.

## QUENTOS.

A un que tenia la costum d' emborratxarse en un moment qu' estava seré, l' hi digueren:

—Féu mal de beure en tanta de manera. Després á cada pas, donéu una ensopegada.

Lo borratxo vā respondre:

—Ja 'u veig; pero no es que fassi mal ab això de beure, sino ab voler caminar després de haber begut.

Una dona que la van dur á cala ciutat, perque la havian sorprisa robant un anell, cridava é insultava als municipals.

—Calle Vd. descarada! deya un cabo.

—Ay, ay! responia ella gy perqué m' havian de dur presa?

—Porque.... porque! Pues por res: porque Vd. prenia una sortija que no era suya.

—Y donchs llavors, jo demano que agafin al municipal.

—Y porqué?

—Perque ell també ha pres á una dona que no es pas suya.

—Noy, aném mals! deya un pare á un estudiant; ja m' ho han esplicat tot: ja sé que t' agrada molt las faldillas.

—Calumnial....

—Mira que m' ho han esplicat tot, ho repeiteixo.

—Pues no senyor: en quant á las faldillas tant me fá; lo que m' agrada son las donas que las portan.

Preguntà un notari á cert pagés, al acte de fer testament, quants fills tenia.

—Quatre, senyor; y quatre que s' han mort, vuit.

—Com se deyan los morts?

—Senyor, en aquest cas, dels morts se 'n dihuen difunts.

Entre dos senyoras:

—Lo mèu marit m' estima molt, sempre s' está al mèu costat, consolant las penas qu' á mi m' afliqueixen.

—Lo mèu, ves també si m' estima, que may s' está un instant vora mèu, per no donarme'n.

## TRENCA-CAPS.

### XARADAS.

#### I.

Are tinch una total  
qu' es de primera y segona;  
una xicoteta molt bona,  
una xicoteta com cal.  
De modo que puch ben dir  
que he trobat una hu tercera,  
sobre tot si s' considera  
lo qu' are sol succehir.

DOLORES RULL.

#### II.

Es cosa prima doblada;  
lo dos total me palpita  
sempre que veig á la Rita,  
noyeta que molt m' agrada.

PAU SALA.

### ENDEVINALLA.

Com tinch cap, camas y péus,  
es molt just que tinga cos,  
mes tú cada dia 'm véus  
y 'm deixas igual que un gos

MOROLOBOCONGOF.

## MUDANSA.

—A tos llabis de tot, Sara,  
voldria ferhi un petò;  
tén hermosa, compassió  
y treute 'l tot de la cara.

—Es prim com un tot y are  
me 'l traure perque no digas  
que mon cor es de tot; sigas  
prudent; fesme 'l ab total,  
que ton tot no 'm fassa mal  
puig es doble com las vigas.

MOROLOBOCONGOF.

## CONVERSA.

—Qué no ho sab, senyó Anton?  
—Y are, qué vols dir?  
—Que demà 'm caso  
—Ab qui? ab la Pona?  
—No, home, no!  
—Donchs ab qui?  
—Rumiant ja ho trobará.

UN ESTANYA PAELLAS.

## LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	9	10	—Nom d' home.
1	2	3	7	2	9	10	—Id.	id.	
4	8	1	7	6	10	—Id.	id.		
4	6	2	3	8	—Id.	de dona.			
4	7	3	10	—Id.	d' home.				
8	9	2	—Id.	de dona.					
10	—Una lletra.								

PIPETA.

## GEROGLIFICH.

T	18	O	80	T
A	A	A	A	A
T	T	T	T	T
A	A	A	A	A
T	IX	N		
A	VI	R	I	OO
			L	I
			B	
	17	XAVOS		

B. MANLLEUBENCH.

## SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—*Castanyada*.
2. IDEM 2.—*Poruch*.
3. ENDAVINALLA.—*La mar*.
4. ANÀGRAMA.—*Tipa, apit, pati*.
5. OCTÓGANO DE PARAULAS.—*Pa*

<i>S a n s</i>	<i>P a s t a s</i>
<i>A n t o n i</i>	
<i>S a n a</i>	
<i>S i</i>	
6. TRENCA-CAPS.— <i>San Petersburgo</i> .	
7. COMBINACIÓ NUMÉRICA.—1	8 7 9 6
	7 6 8 1 9
	6 1 9 7 8
	9 7 6 8 1
	8 9 1 6 7

8. GEROGLIFICH.—Cada scu á casa sèva y Dèu en la de tots.

## ANUNCIS.

**PARIS-MURCIA.**—Edició francesa publicada á favor dels inundats de Espanya.  
Preu 5 rals la edició econòmica y 14 rals la de luxe.

**PARIS-MURCIA.**—Edició en español, dibujos, texto, autògrafos, iguals a la edició francesa.—Precio 8 rs. el exemplar.

**MURCIA-PARIS.**—Número escrit por literatos españoles en muestra de agradecimiento a la caritativa Francia.—Precio 2 rs.  
Tot se ven en la Hibreria de Lopez, Rambla del Mitj, 20.

## GRANIZADA.

ALBUM PER APELES MESTRES.

S' ha posat á la venta lo primer cuadern d' aquest album d' artista que ja cal que corri a comprarlo així que surti. La *Granizada* s' publicarà en 12 cuaderns, un cada mes, a ralet cada un. L' Album complert contindrà uns 500 dibuxos y costara, naturalment, 12 rals.

Acabada la publicació s' encuadernaran los exemplars que quedin ab una bonica cuberta al cromo feta expressa per l' Album y que s' vendrà separatament

## QUARESMA.--La confessió.



¡¡Uf que pecats que tenen!!